

Seda AKGÜN¹
Orcid : 0000-0001-8901-4895

Fatma ORGUN²
Orcid : 0000-0002-2351-7227

Gizem ARIŞ³
Orcid : 0000-0002-6546-1735

Ezgi TOK⁴
Orcid : 0000-0002-0427-5904

¹T.C. Sağlık Bakanlığı Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³Namık Kemal Üniversitesi Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

⁴Ege Üniversitesi Araştırma Hastanesi, İzmir, Türkiye

Sorumlu Yazar (Correspondence Author):

Seda AKGÜN
sedaakgun_17@hotmail.com

Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörlerin İncelenmesi

Investigation of Organizational Factors Affecting Academic Success of Nursing Students

ÖHDER I.UluslararasıIV.Ulusal Bireysel Gelişim Günleri Kongresi Poster Sunumu ,13-14 Nisan 2017

Alınış (Received): 13.11.2018

Kabul Tarihi (Accepted): 20.07.2019

ÖZ

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarını, öğretim elemanlarının mesleki yeterlilikleri ve iletişim becerileri, kurumun yönetsel hizmetleri ve uygulamaları, fiziki koşul ve yeterlilikleri gibi etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu açıdan ifade edilen örgütsel faktörlerin öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen, özellikle kurumsal yönetim ve öğretim elemanlarının yeterlilikleri ile ilgili faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı tipte bir araştırmadır.

Yöntem: Araştırma kapsamına bir Hemşirelik Fakültesi'nde çalışan ve araştırmayı kabul eden öğretim elemanları alınmıştır (n=85). Veriler, sosyo-demografik özellikleri belirlemek için "Kişisel Bilgi Formu" ve "Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Ölçek toplam puanı (X=80,47±11,44), **Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları** (X=80,47±11,44), **Yönetsel Hizmet ve Uygulamalar** (X=30,98±4,91), **İletişim** (18,13±3,54) ve **Fiziksel Ortam ve Donanım** (4,27±1,71) alt boyutlarında puan ortalamalarının orta düzeye yakın **düşük düzeyde** olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Bu doğrultuda araştırma sonuçlarından yararlanarak düzenlemelere gidilmesi önerilmektedir.

ABSTRACT

Objective: There are many factors that affect the academic achievement of the nursing students, such as the Professional qualifications and communications skills of the instructors, the managerial services and practices of the institution, physical conditions and competences.

Method: This research is a descriptive type of research that is aimed at determining the factors that affect the academic achievement of nursing students, especially with regard to the adequacy of institutional management and teaching staff. Academic staff working in a Nursing Faculty and accepting the research were included in the research (n = 85). The data were collected using "Personal Information Form" to determine socio-demographic characteristics and "Organizational Factors Scale Affecting Academic Achievement of University Students".

Results: Scale total score (X=80,47±11,44) was lower than middle level in the subscales of **Professional Qualifications and Practices of Instructors** (X=80,47±11,44), **Administrative Services and Applications** (X=30,98±4,91), **Communication** (18,13±3,54) and **Physical Environment and Hardware** (4,27±1,71).

Conclusion: In this direction, it is suggested to go to the regulations by making use of the research results.

Anahtar Sözcükler:

Akademik Başarı, Örgütsel Faktörler, Hemşirelik Öğrencisi

Key Words:

Academic Achievement, Organizational Factors, Nursing Student

Kaynak Gösterimi: Akgün, S., Orgun, F., Arış, G. ve Tok, E. (2019). Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörlerin İncelenmesi, EGE HFD., 35 (2) : 61-67

How to cite: Akgün, S., Orgun, F., Arış, G. and Tok, E. (2019). Investigation of Organizational Factors Affecting Academic Success of Nursing Students, EGE HFD., 35 (2) : 61-67

GİRİŞ

Üniversite öğrencisi için üniversite yaşamı zorlu bir süreçtir. Bireyin yetişkinliğe geçiş dönemi olup bazı sorumluluklara uyum sağlama dönemidir. Bu dönem; fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan değişimlerin çok hızlı olduğu bir dönem olmakla birlikte; öğrencilerin kişiliğinin şekillenmesinde çevresiyle olan etkileşim önemlidir. Bu süreçte öğrencinin değişimlere uyum sağlaması gereklidir. Sosyalleşme sürecinde öğrencinin kendini gerçekleştirme ve kişiliğini kazanmasında üniversite eğitimi büyük rol oynamaktadır ([Alp Rençber 2009, Pak ve ark. 2017](#)).

Eğitimin temel amacı; kişide öğrenme yaşantıları yoluyla istendik davranış değişiklikleri meydana getirmektir. Davranış değişikliklerinin ne ölçüde gerçekleştiğini görmek için ölçme araçlarıyla değerlendirilir. Değerlendirme büyük ölçüde öğrencinin akademik başarısını ortaya koymaktadır ([Akn ve ark. 2007](#)). Öğrencinin bulunduğu okul/sınıf ve derslere göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerleme olarak tanımlanan akademik başarıyı, sınıf yönetiminin önemli düzeyde etkilediği belirtilirken, fiziksel çevre, aile-arkadaş çevresi, ekonomik durum, coğrafi koşullar gibi birçok faktörün de etkilediği görülmektedir ([Akn ve ark. 2000, Demirtaş ve ark. 2007](#)).

Sınıf yönetimi, eğitim programı ve planı, öğretim yöntemi, eğitim etkinliği, teknoloji, zaman, mekân, öğretici ve öğrenci arasındaki dengeyi sağlayarak, öğrenmeye elverişli bir ortamın oluşturulması ve sürdürülmesidir ([Babaoğlu ve ark. 2011](#)). Sınıf yönetiminin başarılı bir biçimde yapılabilmesi için öğrencilerle ilişki açısından duyarlı ve bilgi sahibi olmalıdır. Sınıf yönetimi ve öğrencilerle iletişimde yetersiz olan öğretmenler öğretim etkinliklerinde yeterince başarılı olamamaktadırlar (Aydın 2013). Yapılan araştırmalarda sınıf yönetiminin beş boyutundan söz etmektedir. Bunlar; sınıf ortamının fiziksel düzeni, plan-program, sınıfta ilişkilerin düzenlenmesi, davranış düzenlemeleri ve süre kullanımına ilişkin etkinliklerdir. Sınıf yönetiminin öğrencilerin akademik başarıları ile anlamlı bir ilişkiye sahip olduğunu yapılan araştırmalarda göstermektedir ([Fidler ve ark.2002, Dil ve ark. 2011](#)).

Diğer araştırmalara bakıldığında ise, akademik başarı ile yine anlamlı bir ilişkiye sahip olan örgütsel faktörler göze çarpmaktadır. Bunlar; öğretim elemanlarının mesleki bilgi ve becerileri; hemşirelik öğrencilerine staj sırasında bilgi ve becerilerini aktarabilmesi ve öğretim elemanının öğrenci hemşireyle birlikte sahada olması, sınıf yönetimi, ölçme değerlendirme, öğretim yöntem ve stratejileri, alandaki yenilikleri ve gelişmeleri izleme ile uygulamaları; adaletli davranma, öğrenciyi önemseme, sorumluluk, hazırlık yapma, öğrenci ile iletişime geçebilme, onların eksik olduğu ve rahatsız oldukları noktaları anlamaya çalışmaları öğrencilere onları önemzediklerini ve onların fikirlerine değer verdiklerini göstermektedirler ([Koç ve ark. 2004, Alp Rençber 2009](#)).

Öğrencilerin derste daha aktif rol alması, öğretmenin rehber konumunda olması, yani derslerin öğretmen merkezli değil öğrenci merkezli işlenmesi de öğrencilerin akademik başarılarını büyük oranda etkilemektedir. Üniversitedeki yönetim anlayışı da öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen bir değişken olarak görülmektedir. Üniversitede sosyal, kültürel, bilimsel yönlerin desteklenmesi, yaşanan sorunların çözümünde öğrencinin görüşlerinin dikkate alınmasının öğrencilerin akademik başarısında olumlu etki yarattığı görülmüştür. Ayrıca üniversitede sınıftaki öğrenci sayısı, yeterli mekan, donanım (araç, gereç, ekipman) öğrencilerin oturma düzeni, ısı, ışık, gürültü, temizlik, renk, sınıf estetiği akademik başarıyı etkilediği düşünülen diğer örgütsel faktörler olarak araştırmalarla ortaya konulmuştur ([Engin ve ark. 2009, Memduhoğlu ve ark.2013](#)).

Öğrencilerin akademik başarılarının düşmesi, eğitime yapılan yatırımların büyük bir çoğunluğunun boşa gitmesine neden olmaktadır. Aynı zamanda toplumda nitelikli insanların yetişemeyeceği düşüncesine sebep olmaktadır. Üniversitelerde ise bilim ve teknoloji ayrı düşünülemez, üniversitelerde verilen eğitim kalitesinin artması toplumda bilim ve teknolojinin de gelişmesini sağlayacaktır ([Çınar ve ark. 2017](#)).

Öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler içerisinde öğretim elemanlarının; mesleki yeterliliği ve alandaki güncel yaklaşımları izleme, öğretim strateji ve yöntemleri, ölçme ve değerlendirme, iletişim becerileri, motivasyon ve sınıf yönetimi bilgi ve becerileri gibi yeterlilikleri yer almaktadır. Ayrıca kurumun yönetim anlayışı, kurumun fiziksel koşul ve yeterlilikleride öğrencinin akademik başarısına etki etmektedir. Bu açıdan ifade edilen örgütsel faktörlerin öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda belirlenmesi öğrencilerin akademik başarıları hakkında önemli bilgiler vermektedir ([Memduhoğlu ve ark. 2013](#)). Öğrencilerin akademik başarısının ölçülmesinde öğretim elemanlarının görüşlerine başvurulmasının önemli olması nedeniyle, bu araştırmada hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen faktörlerin analizi yapılarak öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörlerinin incelenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir araştırmadır.

Bu çalışmanın evrenini, 2016-2017 öğretim yılında bir Hemşirelik Fakültesi'nde görev yapan 137 öğretim elemanı oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup evren örnekleme oluşturmuştur. Araştırmanın uygulandığı günlerde okulda bulunan ve araştırmayı kabul eden 85 öğretim elemanı araştırma kapsamına alınmıştır.

Araştırma için gerekli olan veriler “Kişisel Bilgi Formu” ve “Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği” olmak üzere iki bölümden oluşan bir anket formu ile toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Öğretim elemanlarının tanıtıcı ve demografik özelliklerini belirleyen anket formu toplam 12 sorudan oluşmaktadır. Bu kapsamda toplam çalışma yılı, kurumdan memnuniyet derecesigibi sosyo-demografik özelliklere ilişkin bilgiler yer almıştır.

Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği (ÖBEÖFÖ): Üniversitelerde öğretim elemanlarının görüşlerine göre öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörleri belirlemek amacıyla Memduhoğlu ve Tarhan (2013) tarafından geliştirilen “Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği (ÖBEÖFÖ), öğretim üyelerinin mesleki yeterlilik ve uygulamaları (8 madde), yönetsel hizmet ve uygulamalar (7 madde), iletişim (5 madde) ve fiziksel ortam ve donanım (2 madde) boyutlarını içerecek şekilde düzenlenmiştir. Beşli likert değerlendirilmesi yapılan ölçek, 22 maddeden ve dört faktörden oluşmaktadır. Bu faktörlerin, alan yazında öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olan temel unsurları ve ölçeğin hazırlanmasında öngörülen temel yapıları (iletişim, yönetim, fiziksel ortam, donanım, öğretmenlik meslek bilgisi, alan bilgisi, teknoloji kullanımı vb.) yansıttığı belirtilmektedir. Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları çerçevesinde, Cronbach alfa değerinin 0.926 olduğu görülmüştür. Yapılan bu çalışmada; ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının madde sayıları ve güvenilirlik katsayıları tablo 1’de verilmiştir. Ölçekte yer alan tüm maddeler olumlu madde formunda olup, ölçekten alınacak toplam puan 22 ile 110 arasında değişmektedir. Ölçekten elde edilen toplam puana ilişkin normallik dağılımı Kolmogorov-Simironov ile test edilmiştir. Kolmogorov-Simironov testine göre ($Z = 0.783$, $p = 0.573$) toplam puan değişkenlerinin normal dağılım ($p > 0.05$) gösterdiği gözlenmiştir. Ölçek yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Uygulama süresi 10-15 dakika arasındadır.

Tablo 1. Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği Madde Sayıları ve Cronbach Alfa Değerleri

Ölçek	Madde sayıları	Memduhoğlu ve Tarhan Cronbach alfa Değerleri	Bu Çalışmada Bulunan Cronbach alfa Değerleri
Öğretim elemanlarının mesleki yeterlilikleri ve uygulamaları	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22	0.903	0.860
Yönetsel hizmet ve uygulamalar	5, 6, 7, 8, 9, 10, 14	0.900	0.82
İletişim	1, 2, 3, 4, 11	0.815	0.82
Fiziksel ortam ve donanım	12, 13	0.761	0.61

Verilerin analizi SPSS 16.0 (Statistical Package Social Science) paket programıyla yapıldı. Öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler ölçeğinin verilerinin analizinde sayı, yüzde dağılımları alındı, t testi, varyans analizi ve Pearson korelasyon analizi yapıldı. Yapılan testler için istatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edildi. Araştırmaya başlamadan önce Üniversite Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan etik kurul izni, Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı’ndan araştırmanın yapılabilmesi için yazılı izin ve araştırma kapsamına alınan öğretim elemanlarından sözlü onam alınmıştır. Ayrıca çalışmada kullanılan “Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği”ni geliştiren Hasan Basri MEMDUHOĞLU’dan e-mail yolu ile izin alınmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında alınan öğretim elemanlarının %91,8’inin kadın ($n = 78$), %43,5’inin 21-30 yaş aralığında ($n = 37$), %58,8’inin 1-5 yıl arasında öğretim elemanı olarak çalıştığı ($n = 50$) ve %71,8’inin çalıştığı kurumdan memnun olduğu ($n = 61$) belirtilmiştir.

Tablo 2: Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler (ÖBEÖFÖ) Ölçeği Puan Ortalamaları

Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler (ÖBEÖFÖ)	X	Ss
Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları (ÖEMYU)	30,98	4,91
Yönetsel Hizmet ve Uygulamalar (YHU)	27,09	4,48
İletişim (İ)	18,13	3,54
Fiziksel Ortam ve Donanım (FOD)	4,27	1,71
Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği (ÖBEÖFÖ) Toplamı	80,47	11,44

Tablo 2’de öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler ölçeği ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları gösterilmektedir. Tablo incelendiğinde; öğretim elemanlarının Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutlarında puan ortalamalarına bakıldığında hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarında etkili olduğu görülmektedir (Tablo 2).

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Çalıştıkları Kurumdan Memnuniyet Durumları İle Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği'nin (ÖABEÖFÖ) Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

ÖLÇEKLER	Memnun Değilim (2)		Az Memnunum (11)		Memnunum (61)		Çok Memnunum (11)		F	p
	X	Ss	X	Ss	X	Ss	X	Ss		
Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları (ÖEMYU)	31,50	0,71	28,45	6,07	30,69	4,48	35,00	4,45	3,868	,012
Yönetimsel Hizmet ve Uygulamalar (YHU)	22,50	2,12	24,00	4,56	27,51	4,28	28,73	4,27	3,381	,022
İletişim (İ)	15,00	2,83	17,27	3,44	18,26	3,51	18,82	3,92	,901	,445
Fiziksel Ortam ve Donanım (FOD)	3,50	0,71	3,73	1,09	4,11	1,65	5,82	1,08	4,099	,009
Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği (ÖABEÖFÖ) Toplamı	72,50	0,71	73,45	10,27	80,57	10,89	88,36	12,09	3,796	,013

Öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumdan memnuniyet durumları ile hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler ölçeği (ÖABEÖFÖ) puan ortalamaları karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumdaki memnuniyet durumları ile **Hemşirelik Öğrencilerin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında, Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları, Yönetimsel Hizmet ve Uygulamaları ve Fiziksel Ortam ve Donanım** alt boyutları arasında anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0,05$); **İletişim** alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ayrıca; **Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutlarında** çalıştıkları kurumdan çok memnun olduğunu belirten öğretim elemanlarının puan ortalamalarının memnun ya da memnun olmadığını belirten öğretim elemanlarından **daha yüksek** olduğu görülmektedir (Tablo 3).

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Unvanları, Toplam Çalışma Yılları, Öğretim Elemanı Olarak Toplam Çalışma Süreleri ile Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği (ÖABEÖFÖ) Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

ÖLÇEK	Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları (ÖEMYU)		Yönetimsel Hizmet ve Uygulamalar (YHU)		İletişim (İ)		Fiziksel Ortam ve Donanım (FOD)		Ölçeği ÖABEÖF Toplamı	
	X	Ss	X	Ss	X	Ss	X	Ss	X	Ss
Unvan										
Araştırma Görevlisi (52)	30,54	5,31	26,42	4,45	17,71	3,55	4,00	1,70	78,67	11,45
Yardımcı Doçent (11)	28,21	4,21	27,27	5,08	18,36	3,72	4,55	1,57	79,00	11,76
Doçent (14)	32,93	3,08	28,64	4,11	19,57	3,63	4,50	1,61	85,64	10,38
Profesör (8)	33,38	4,21	28,50	4,21	18,00	2,93	5,25	1,91	85,12	10,55
	F=2,327; p=0,81		F=1,227; p=305		F=1,038; p=,380		F=1,520; p=,215		F=1,948; p=,128	
Toplam Çalışma Süresi										
1-5 yıl (54)	30,30	5,25	26,43	4,20	17,61	3,43	4,00	1,73	78,33	11,18
6-10 yıl (4)	33,00	2,31	25,76	7,23	17,75	3,86	4,00	1,41	80,51	13,08
11-20 yıl (12)	31,75	5,07	28,87	4,34	0,00	4,11	5,25	1,51	6,58	12,08
21 ve üzeri (15)	32,27	3,69	0,00	4,39	,60	3,14	4,53	1,64	83,26	10,12
	F=1,018; p=,389		F=1,973; p=,389		F=1,645; p=,185		F=1,989; p=,122		F=2,155; p=,100	
Öğretim Elemanı Olarak Çalışma Süresi										
1-5 yıl (50)	3,88	5,00	26,50	4,67	17,64	3,702	3,98	1,66	79,00	11,58
6-10 yıl (8)	,63	6,05	6,38	2,77	17,25	76	,38	1,51	75,64	9,04
11-20 yıl (13)	31,46	4,31	28,15	4,51	20,23	3,472	4,54	1,90	4,39	12,52
21 ve üzeri (14)	2,79	3,70	28,64	4,36	18,43	87	5,00	1,71	,86	9,60
	F=1,994; p=,121		F=1,171; p=,326		F=2,128; p=,103		F=1,476; p=,227		F=2,019; p=,118	

Öğretim elemanlarının ünvanları, çalışma süreleri ve öğretim elemanı olarak çalışma yılları ile Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Ancak, ortalamalar incelendiğinde; **Hemşirelik Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında, YHU, İ** alt boyutlarında unvanı Doçent olan öğretim elemanlarının puan ortalamalarının **daha yüksek** olduğu, **FOD ve ÖEMYU** alt boyutlarında unvanı profesör olan öğretim elemanlarının puan ortalamalarının diğer unvanlardaki öğretim elemanlarının puan ortalamalarından **daha yüksek** olduğu görülmektedir (Tablo 4).

Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarısını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında, YHU, İ ve FOD alt boyutlarında 11-20 yıl arası çalıştığını belirten öğretim elemanlarının puan ortalamalarının diğer yıl aralıklarında çalıştığını belirten öğretim elemanlarından **daha yüksek** olduğu, **ÖEMYU** alt boyutunda ise **6-10 yıl arası çalışan** öğretim elemanlarının çalışma yıllarının diğer çalışma yıllarındaki öğretim elemanlarından **daha yüksek** olduğu görülmektedir (Tablo 4).

Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarısını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında, ÖEMYU, YHU ve FOD alt boyutlarında 21 yıl ve üzerinde öğretim elemanı olarak çalışan öğretim elemanlarının puan ortalamalarının **daha yüksek** olduğu, **İ** alt boyutunda ise **11-20 yıl arası öğretim elemanı olarak çalışan** öğretim elemanlarının çalışma yıllarının diğer çalışma yıllarındaki öğretim elemanlarından **daha yüksek** olduğu görülmektedir (Tablo 4).

TARTIŞMA

Bu araştırma, öğretim elemanlarının sosyo-demografik özellikleri, iletişim becerileri ve mesleki yeterlilikleri aynı zamanda okul fiziki koşullarının hemşirelik öğrencilerinin akademik başarısını etkileyip etkilemediğini incelemektedir. Araştırma analiz sonuçlarına bakıldığında Öğretim elemanlarının Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında tüm alt boyutlarında puan ortalamalarının hemşirelik öğrencilerinin akademik başarısında etkili olduğu saptanmıştır. Koç (2004), Avşaroğlu ve Sezer (2004), Yıldırım ve arkadaşları (2017)'de çalışmalarında üniversite öğrencilerinin temel problem alanlarını kişiler arası ilişkilere ilişkin problemler, akademik ve mesleki problemler, öğrenci-öğretim elemanı arasındaki ilişki, aile ile ilgili problemler, yardım arama davranışları olarak belirlemişlerdir. Belirlenen bu problem alanları ile üniversite öğrencilerinin akademik başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu çalışmada da yapılan araştırmalara kısmen benzer sonuçlar elde edilmiştir. Şahin ve arkadaşlarının (2015) yapmış olduğu bir araştırmada da öğrencilerin akademik başarılarında en yüksek fiziki koşulların etkili olduğu sonucu bulunurken bizim yapmış olduğumuz araştırmada da fiziki koşulların akademik başarıyı etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu durum öğrencilerin akademik başarılarında düşüşe sebep olmakla birlikte fiziki koşulların yeterli olmaması nedeniyle akademik başarı olumsuz yönde etkilenmektedir. Higgins ve Simpson'un (2011), Wood ve Turner'ın (2011) çalışmalarında olumlu öğretmen-öğrenci ilişkisi ile akademik başarı arasındaki önemlilerde ilişki olduğu saptanmıştır. Baykara Pehlivan (2005)'in da öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine yaptıkları çalışmanın iletişim becerisinin artmasıyla öğrencilerin başarılarının arttığı bulgusuyla yaptığımız çalışmanın bulguları benzerlik göstermektedir.

Öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumdaki memnuniyet durumları ile Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında, öğretim elemanlarının mesleki yeterlilikleri ve uygulamaları, yönetsel hizmet ve uygulamalar, fiziksel ortam ve donanım alt boyutları arasında anlamlı bir fark bulunurken; İletişim alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ortalamalara bakıldığında çok memnun olduğunu ifade eden öğretim elemanlarının puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Altunoğlu ve Karaman (2007)'in çalışmalarında geçen "Mutlu akademisyenler işlerini iyi yapar" gibi bir varsayıma ulaşıldığı belirtilmiştir. Topçu ve ark.(2012) akademisyenlerin memnuniyetlerinin, belirlenen öğrencilere yönelik tutum, davranış ve rol modeli olma ve eğitsel alanda iş performanslarını etkilemesi bakımından oldukça önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda; öğretim elemanlarının kurumdaki memnuniyet düzeyi ile hemşirelik öğrencilerinin başarıları arasında bir bağlantı olduğu, memnuniyet düzeyi arttıkça başarı düzeyinin de artacağı söylenebilir. İyi eğitilmiş ve yetenekli insanları akademi dünyasına kazandırmak ve dolayısıyla Türkiye'nin yüksek öğrenimdeki kalitesini artırmak için iş tatmini konusunun daha fazla önemsenmesi gerekir. Kurumdaki tüm öğretim elemanlarının memnuniyet düzeylerinin yüksek oluşu öğrencilerin akademik başarısını olumlu yönde etkileyen bir faktör olarak saptanmıştır. Topçu ve ark.(2012) yapmış olduğu bu çalışmanın bulgularında da benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Öğretim elemanlarının ünvanları ile Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaz iken ortalamalara bakıldığında, Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlilikleri ve Uygulamaları, Fiziksel Ortam ve Donanım alt boyutlarında unvanı profesör olan öğretim elemanlarının puan ortalamaları daha yüksek olduğu, Yönetsel Hizmet ve Ortalamalar, İletişim alt boyutlarında Doçentlerin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumun ünvanı profesör olan öğretim elemanlarının mesleki deneyimlerinden kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarının toplam çalışma süreleri ve öğretim elemanı olarak toplam çalışma süreleri ile Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaz iken, bulgulara baktığımızda 21 yıl ve üzeri öğretim elemanı olarak çalışan akademisyenlerin İletişim alt boyut hariç diğer tüm alt boyutlarda puan ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Ekici (2006) ve Ercan (2007) yapmış olduğu araştırmada hizmet yıllarına göre öz yeterlik inançlarının olumlu yönde farklılık gösterdiğini ortaya koyarak desteklemektedir. Başka bir araştırmada Üstüner, Demirtaş, Cömert ve Özer (2009), öğretim elemanı öz yeterlik inançlarının hizmet yıllarına göre farklılaşmadığını, yalnız aritmetik ortalamalarına bakarak öğretim elemanlarının meslekte çalışma yılı arttıkça öz yeterliklerinin de artma eğiliminde olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum tecrübe edinmiş akademisyenlerin zaman içerisinde etkili öğretimsel stratejiler ve sınıf yönetimi becerileri geliştirme olanakları bulduklarını ve kıdemin akademik başarıyla ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, öğretim elemanlarının memnuniyet düzeylerinin hemşirelik öğrencilerinin akademik başarı algılarını etkilediği, çalışma yılı, unvan ve deneyim arttıkça başarı algısının arttığı sonucuna varılmıştır. Yüksek öğrenim kurumlarının, akademisyenlerin kurumdan memnuniyet ve iş tatmin düzeylerini maksimize edecek politikalar geliştirmeleri gerektiği söylenebilir. Ayrıca, hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarına olumsuz etkileri gidermek için Öğretim elemanlarının, mesleki yeterlilikleri ve uygulamalarında, Yönetimsel hizmet ve uygulamalarda, İletişim ve Fiziksel ortam ve donanımda araştırma sonuçlarından elde edilen verilerden yararlanarak düzenlemelere gitmesi, yapılan çalışma sonuçlarının öğretim elemanlarına duyurulması, öğretim elemanlarının mesleki yeterliliklerini ve uygulamalarını değerlendirmeleri için öğretim elemanlarına öz değerlendirme formlarının verilmesi, öğretim elemanlarının öğrencilerle birlikte araştırmalar ve projeler yürüterek aradaki iletişimin güçlenmesinin sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akın U, Koçak R. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki. Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2007;51:353-70.
- Alp Rençber B. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Faktörler. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2009;3(1):191-8.
- Altunoğlu A, Karaman F. Kamu Üniversiteleri Öğretim Elemanlarının İş Tatmini Düzeyini Etkileyen Faktörler. Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi 2007;14(1):109-20.
- Aydın A. Sınıf Yönetimi. 16. Baskı. Ankara. Pegem Akademi. 2013;3-4.
- Babaoğlu E, Yıldırım C. Sınıf Öğretmenlerinin Kullandığı Sınıf Yönetim Modelleri. e-Journal of New World Sciences Academy 2011;6(2):1636-7.
- Baykara Pehlivan K. Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. İlköğretim-Online 2005;4(2):17-23.
- Çınar Ö, Temelli F. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2017;3(2):33-55.
- Demirtaş H, Özer N. Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkisi. Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi 2007;2(1):36-45.
- Dil S, Bulantekin Ö. Hemşirelik Öğrencilerinde Akademik Başarı Düzeyi ile Aile İşlevselliği ve Kontrol Odağı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi 2011;2(1):17-24.
- Ekici G. Meslek Lisesi Öğretmenlerinin Öğretmen Öz Yeterlik İnançları Üzerine Bir Araştırma. Eurasian Journal of Educational Research 2006;24:87-96.
- Engin A, Özen Ş, Bayoğlu V. Öğrencilerin Okul Öğrenme Başarılarını Etkileyen Bazı Temel Değişkenler. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2009;3(1):149-50.

- Ercan S. Sınıf Öğretmenlerinin Bilimsel Süreç Beceri Düzeyleri İle Fen Bilgisi Öz Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (Uşak İli örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2007;19-20.
- Fidler P. Therelationshipbetweenteachinginstructionaltechniquesandcharacteristicsandstudentachievement in reduced size classes. Los Angeles, CA: Los Angeles Unified School District 2002;1-2. Retrievedfrom:<http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED473460.pdf>. Erişim Tarihi: 10.12.2016.
- Higgins S, Simpson A. Visible Learning: A Synthesis of over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement. By John A.C. Hattie, British Journal of Educational Studies 2011;59(2):197-201, DOI: 10.1080/00071005.2011.584660.
- Koç M, Avşaroğlu S, Sezer A. “Üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ile problem alanları arasındaki ilişki”. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2004;11(1):483–97.
- Memduhoğlu H, Tarhan F. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Örgütsel Faktörler Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi 2013;10(2):106-24.
- Pak MD, Pak C. Üniversite Gençliğinde Uyum Arayışı: Öğrenci Toplulukları. Başkent Üniversitesi 2017;181-2 <https://www.researchgate.net/publication/322447658>. Erişim Tarihi: 19.07.2019.
- Şahin İ, Kaya S, Kablan Z. Okul Memnuniyeti İle Akademik Başarı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 2015;12(18):577-90.
- Topçu B, Saraçlı S, Dursun P, Gazeloğlu C. Akademisyenlerin Yaşam Kaliteleri Üzerine Bir Çalışma: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi 2012;2(1):15-9.
- Üstüner M, Demirtaş H, Cömert M, Özer N. Ortaöğretim Öğretmenlerinin Özyeterlik Algıları. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2009;9(17):1–16.
- Wood JL, Turner C.S. Black Males and the Community College: Student Perspectives on Faculty and Academic Success. Community College Journal of Research and Practice 2011;35:135–9, DOI: 10.1080/10668926.2010.526052.
- Yıldırım İ, Demirtaş Zorbaz S, Ulaş Ö, Kızıldağ S, Dinçel EF. Akademik Başarıları Düşük ve Yüksek Olan Üniversite Öğrencilerinin Nitelikleri. Kastamonu Eğitim Dergisi 2017;25(6):2200-1.